

ENERGIYATEJOVCHI MATERIALLARNI MAXALLIY XOM ASHYO MATERIALLAR ASOSIDA TAYYORLASH VA SINOVDAN O‘TKAZISH

Tojiboyev Bobir Tolibjonovich

katta o‘qituvchisi

Farg‘ona politexnika instituti

ANNOTATSIYA

Ushbu maqolada mahalliy xom-ashyolar asosida tayyorlangan energiyatejovchi material haqida so‘z boradi.

Kalit so‘z: Mahalliy xom-ashyolardan tayyorlangan energiyatejovchi material, ularni bino va inshootlarga qo‘llash, energiya samaradorli

АННОТАЦИЯ

Данная статья посвящена энергосберегающему материалу, изготовленному на основе местного сырья.

Ключевые слова: Энергосберегающие материалы из местного сырья, их применение в зданиях и сооружениях, энергоэффективность.

ABSTRACT

This article is about an energy-saving material made on the basis of local raw materials.

Keywords: Energy-saving material made from local raw materials, their application in buildings and structures, energy efficient.

KIRISH

Bugungi kun qurilish soxasidagi muxim va ustivor vazifalardan biri binolarga kelayotgan issiqlik va unga sarf etilayotgan energiya sarfini kamaytirib shu issiqlikdan oqilona foydalanishdir. Jumladan inshootlar, issiqlik quvurlari, energetika tarmoqlari va boshqa soxalarda issiqlik energiyasidan samarali foydalanish ustivor vazifalardan biri. Bu energiya manbalarining cheklanganligi, energiyaning yuqori narxi va uni ishlab chiqarish natijasida atrof-muhitga salbiy ta’sir ko‘rsatishi bilan bog‘liq. [1]

Zamonaviy issiqlikni saqlash qobiliyatiga ega materiallarni, yangi energiya saqlovchi issiqlik o‘tkazmaydigan qoplamaning qo‘llash hozirgi o‘sayotgan narxlar va an’anaviy energiya tashuvchilarning tanqis bo‘lgan kunda muhim tadqiqot hisoblanadi. So‘nggi yillarda ichi bo‘sh keramika, shisha va polimer mikrosferalarga asoslangan issiqlik izolyatsion qoplamlari ko‘pchilikning e’tiborini tortib kelmoqda.

Ushbu qoplama turar joy va ishlab chiqarish sanoat binolarining fasadlarini, ichki qismidagi issiqlikni saqlab qolish va himoya qilish, issiqlik va muxandislik tarmoqlarni, texnologik quvurlarni, issiqlik energiyasini va sig‘im uskunalarini issiqlik izolatsion, gidroizolatsion, yemirilishdan (korroziyadan) ximoya qilish va qurilish konstruksiyalari uchun mo‘ljallangan. [1]

Bo‘yoq tarkibi akril biriktiruvchi va ichi bo‘sh mikrosferalar shaklida butun to‘ldiruvchi va boshqa komponentlar asosida tayyorlanadi.

NATIJA

Suvga chidamli (o‘tkazmaydigan) qo‘shimchalarni o‘z ichiga olgan issiqlikni saqlovchi qoplama xususiyatlariga qo‘shimcha ravishda gidroizolatsiya, (korroziyaga) yemirilishga qarshi xususiyatlarga ham ega. Tarkibga kiritilgan komponentlar qoplamani suv o‘tkazmaydigan, moslashuvchan va shu bilan birga ultrabinafsha, harorat pasayishi, namlikka tashqi omillarga chidamli qiladi.

Bo‘yog‘imiz egiluvchan past va yuqori haroratlarda yuqori yopishqoqlikka ega. Bo‘yoqda asosiy materialdan qoldiq qolmaydi va unda uzoq xizmat qilish muddati davomida (15 yilgacha) yoriqlar, kimyoviy o‘zgarishlar xosil bo‘lmaydi. [2]

75,1

139,8

1-Rasm Olingan natijalar

Bo‘yoq yuqori yopishishga ega (shisha (oyna) beton, g‘isht, sement-qumli gips, metall, plastmassa, yog‘och va boshqa materiallarga yopishadi), sovuq yuzalarda korroziya va kondensatsiya paydo bo‘lishining oldini oladi, mexanik va atmosfera ta‘siridan qo‘shimcha himoya talab etmaydi. Ichi vakuumli keramika yoki silikon sharlar. Ular suyuq sintetik kauchuk, akril polimerlar va noorganik pigmentlarda to‘xtatilgan komponent hisoblanadi. Bu och kulrang

suspenziyaga o‘xshaydi, quritgandan so‘ng elastik ultra yupqa qoplama hosil qiladi. Bunday komponentlarning kombinatsiyasi moslashuvchanlik, yengillik, elastiklik va har qanday shakldagi va deyarli har qanday kimyoviy tarkibdagi sirtlarga mukammal yopishish qobiliyatiga ega noyob materialni yaratishga imkon berdi.

Bo‘yoq quyidagi afzalliklarga ega:

→ Surkash (qoplash) oson (chetka, valik va kompressor bilan sepish orqali amalga oshirsa bo‘ladi);

- Katta xajmni tashkil etmaydi;
  - Tabiatga zarar keltirmaydigan; [3]
- Foydalanish sohalari
- Turar-joy va sanoat binolari (tashqi va ichki izolyatsiya);
  - Sanoat konteynerlari;

XULOSA

Xulosa qilib shuni aytish mumkinki bugungi zamon bino va inshootlari uchun energiyasamarador, ixcham, olovbardosh, tashqi va ichki fasadlar uchun qulay zamonaviy qoplamalar zarur.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR RO‘YXATI: (REFERENCES)

1. Tojiboyev, B. T., & Yusupova, N. X. (2021). Suyuq kompozitsion issiqlik izolyatsiyalovchi qoplamalari va ularning issiqlik o‘tkazuvchanlik koeffitsientini aniqlash usullari. *Oriental renaissance: Innovative, educational, natural and social sciences*, 1(10), 517-526.
2. Tojiboyev, B. T. (2021). Heat resistant fluid insulating coat. *Scientific progress*, 2(7), 524-531.
3. Tojiboyev, B. T., & Alijon o‘g‘li, M. B. (2020). SOME QUESTIONS OF SUFFIXATION, IMPACT AND ALTERNATION BY THE BACKGROUND IN BORROWED WORDS WITH THE VALUE OF A FACE IN RUSSIAN. *International journal of discourse on innovation, integration and education*, 1(5), 71-77.
4. Tojiboyev, B. T. (2021). Development of thermal insulation materials with low thermal conductivity on the basis of local raw materials. *Scientific progress*, 2(8), 340-346.
5. Tojiboyev, B. T. (2022). Energiya saqlash qobiliyatiga ega issiqlik saqlovchi materiallarni qo‘llashda innovatsion texnologiyalardan foydalanish istiqbollari. *Science and Education*, 3(3), 186-192.
6. Tolibjonovich, T. B. (2022). Liquid composite thermal insulation coatings and methods for determining their thermal conductivity. *International Journal of Advance Scientific Research*, 2(03), 42-50.
7. Tolibjonovich, T. B. (2023). REQUIREMENTS FOR HEAT-RETAINING COATINGS IN OUR COUNTRY. *International Journal of Advance Scientific Research*, 3(06), 94-100.
8. Tojiboyev, B. T., & qizi Askarova, M. B. (2023). ARCHITECTURE AND LANDSCAPE OF FERGANA CITY. *GOLDEN BRAIN*, 1(13), 403-408.
9. Tolibjonovich, T. B. (2023). Replace thermal coatings to maintain room temperature. *Barqarorlik va yetakchi tadqiqotlar onlayn ilmiy jurnali*, 3(2), 164-168.

10. Bobir Tolibjonovich Tojiboyev, & Paxlavonjon Qurbonali O'G'Li Nabiyeu (2023). PRODUCTION OF FOOD PRODUCTS AND SUPPLY TO THE POPULATION BASED ON SAFE, INNOVATIVE APPROACHES. Academic research in educational sciences, 4 (SamTSAU Conference 1), 812-814.
11. Tolibjonovich, T. B. (2022). Specific Causes of Friction and Vibration. Eurasian Journal of Engineering and Technology, 12, 86-89.
12. Tojiboyev, B. T. (2022). Prospects for the use of Innovative Technologies in the Application of Heat Storage Materials. Central Asian Journal of Theoretical and Applied Science, 3(5), 1-9.
13. Tolibjonovich, T. B. (2022). INNOVATIVE MATERIALS WITH HEAT RETENTION. BARQARORLIK VA YETAKCHI TADQIQOTLAR ONLAYN ILMIY JURNALI, 155-161.
14. Tojiboyev, B. T. (2022). SLIP PROBLEMS THAT OCCUR DURING ROLLING FRICTION. INTELLECTUAL EDUCATION TECHNOLOGICAL SOLUTIONS AND INNOVATIVE DIGITAL TOOLS, 1(6), 107-114.
15. Tojiboyev, B. T. (2022). MODERN HEAT-INSULATING COATING. Scientific progress, 3(2), 711-716.